

การจับคู่ถึงความรักความห่วงใยจากสามีกับความพึงพอใจในชีวิตสมรส
ของภรรยาในสังคมชนบท อำเภอหนองพลอก จังหวัดร้อยเอ็ด

ไซกันต์ สุธบาล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

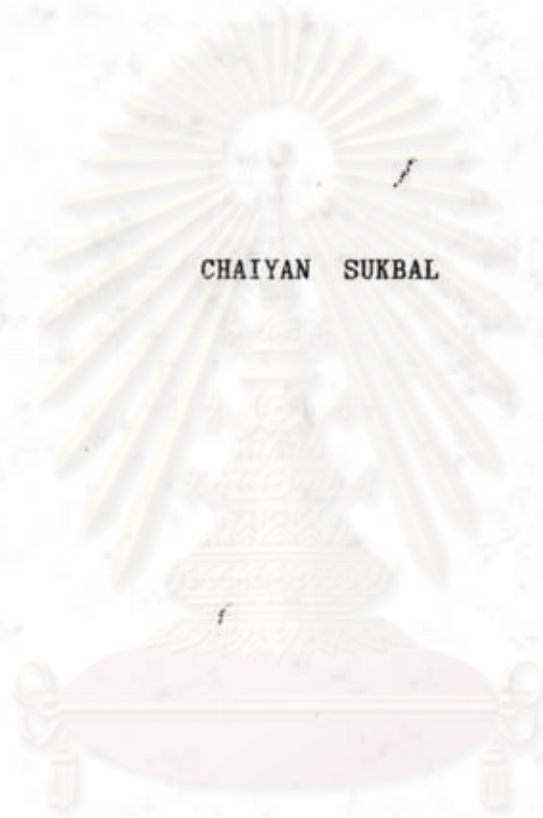
พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-440-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16753768

PERCEPTION OF EMOTIONAL SUPPORT FROM HUSBANDS
AND MARITAL SATISFACTION OF THE WIVES IN RURAL SOCIETY,
NONGPHOK DISTRICT, ROI-ET PROVINCE

CHAIYAN SUKBAL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Science

Department of Psychiatry

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

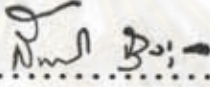
ISBN 974-631-440-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การรับรู้ถึงความรักความห่วงใยจากสามี กับความพึงพอใจในชีวิตสมรส
ของภรรยาในสังคมชนบท อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

โดย นายไชยยันต์ สุขบาล
ภาควิชา จิตเวชศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.จิระภา สุทธิพันธ์

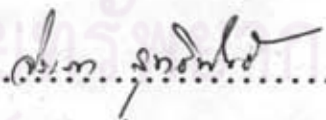

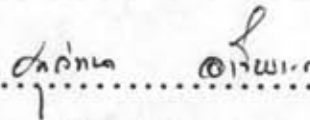
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

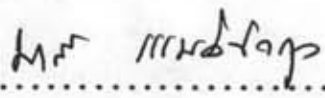

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ กงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิระภา สุทธิพันธ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ศาสตราจารย์ แพทย์หญิง สุวิภา อารีพรรค)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มาลี ธรรมลิขิตกุล)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ไชยยันต์ สุขบาล : การรับรู้ถึงความรักความห่วงใยจากสามี กับ ความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยาในสังคมชนบท อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด (PERCEPTION OF EMOTIONAL SUPPORT FROM HUSBANDS AND MARITAL SATISFACTION OF THE WIVES IN RURAL SOCIETY, NONGPHOK DISTRICT, ROI-ET PROVINCE)
อ.ที่ปรึกษา : พศ.จิระภา สุทธิพันธ์, 122 หน้า . ISBN 974-631-440-8

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่าง การรับรู้ถึงความรัก ความห่วงใยจากสามี บุคลิกภาพของภรรยา ความคล้ายคลึงของปัจจัยทางสังคม และ รายได้ของครอบครัว กับ ความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยาในสังคมชนบท และ เพื่อศึกษาตัวทำนาย ความพึงพอใจในชีวิตสมรส ของภรรยาในสังคมชนบท ผลการวิจัยพบว่า

1. การรับรู้ถึงความรักความห่วงใยจากสามี บุคลิกภาพของภรรยา ความคล้ายคลึงของปัจจัยทางสังคม และ รายได้ของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับ ความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .7444$)

2. กลุ่มตัวทำนายความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยาในสังคมชนบท มีทั้งสิ้นสองตัวแปร คือ การรับรู้ถึงความรักความห่วงใยจากสามี และ บุคลิกภาพ Scale-N ของภรรยา ซึ่งสามารถร่วมกันทำนายความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยาได้ถึง ร้อยละ 54.87

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....จิต เวชศาสตร์
สาขาวิชา.....สุขภาพจิต
ปีการศึกษา.....๒๕๓๗

ลายมือชื่อนิติต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C645074 : MAJOR MENTAL HEALTH

KEY WORD: EMOTIONAL SUPPORT / MARITAL SATISFACTION

CHAIYAN SUKBAL : PERCEPTION OF EMOTIONAL SUPPORT FROM HUSBANDS AND MARITAL SATISFACTION OF THE WIVES IN RURAL SOCIETY,

NONGPHOK DISTRICT, ROI-ET PROVINCE. THESIS ADVISOR :

ASST. PROF. JIRAPA SUTTIPAN, 122 pp. ISBN 974-631-440-8

The purpose of this research was to study the correlation between perception of emotional support from husbands , personality of the wives. similarity in social factors of the couples , family income and marital satisfaction of the wives in rural society and to study the factors that can predict marital satisfaction of the wives in this population. The major finding were :

1. There was a statistically significant correlation ($r = .7444$) between perception of emotional support from husbands. personality of the wives. similarity in social factors of the couples. family income and marital satisfaction of the wives.

2. Two factors that can predict marital satisfaction of the wives statistical significantly were perception of emotional support from husbands and scale-N personality of the wives.

ภาควิชา จิตเวชศาสตร์

สาขาวิชา สุขภาพจิต

ปีการศึกษา ๒๕๓๗

ลายมือชื่อนิติกร

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผศ. จิระภา สุทธิพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ศ. พญ. สุวิทนา อารีพรรค อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รศ. ดร. เชิดศักดิ์ โขวาสน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ อ. สุธีรา ภักทรศวรรค์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดีและทันเวลา

ขอกราบขอบพระคุณ รศ. พญ. ดวงใจ กสานติกุล อ. ผ่าน บาลโพธิ์ และ อ. จิราพร ศรีเจริญกาญจน์ ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กราบขอบพระคุณ น.ท. ประจิดต์ ประจักษ์จิตต์ ที่อนุญาตให้พิมพ์แบบทดสอบบุคลิกภาพพร้อมทั้งให้คำแนะนำ กราบขอบพระคุณ ผศ. มาลี ธรรมลิขิตกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณนมัสสังวาลย์ เจริญรบ คุณดวงใจ จำพงษ์ สสจ. ร้อยเอ็ด ที่อนุญาตให้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบคุณ คุณนิศยา สอนสุชล คุณครูณี โพธิ์ศรี และ คุณประวิติ บุญโกมุด ที่มีส่วนสำคัญอย่างมากในการช่วยวิเคราะห์ข้อมูลจนสำเร็จด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณวิญญู-คุณรัชนี ผลสวัสดิ์ ที่ให้ความอุปการะแก่ผู้วิจัยและครอบครัวในระหว่างลาศึกษาต่อ ขอขอบคุณ คุณชูศักดิ์ พัฒนะมนตรี คุณวิระวรรณ อูประมาต ที่ให้คำแนะนำการวิจัย ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดการภาควิชาจิตเวชศาสตร์ เจ้าหน้าที่ห้องคอมพิวเตอร์ ดิถกานันท์มณฑิลา คณะแพทยศาสตร์ ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ความสำเร็จทางการศึกษานี้ เป็นความสำเร็จร่วมกันของผู้วิจัย ภรรยาและและบุตร โดยมี คุณพ่อ-คุณแม่ ทางฝ่ายของผู้วิจัยและทางฝ่ายของภรรยา คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้มาตลอดจนสำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยและครอบครัวจึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ-คุณแม่ เป็นอย่างสูง ขอขอบคุณ พี่น้องและญาติๆ ทุกคนของผู้วิจัย และของภรรยา ที่มีส่วนช่วยเหลือในด้านต่างๆ

นายไชยธันต์ สุขบาล

บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	6
สมมุติฐานการวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	7
ข้อตกลง! บอင့်ตัน.....	8
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
สภาพทางด้านสังคมของชาวชนบทที่อีสาน.....	12
ความสัมพันธ์ของสมาชิกครอบครัวไทยในชนบท.....	12
ความสัมพันธ์ระหว่างเพศในครอบครัวชนบท.....	13
บทบาทของสตรีในครอบครัวชนบท.....	15
การเปลี่ยนแปลงของครอบครัวไทยในชนบท.....	16
ความพึงพอใจในชีวิตสมรส.....	22

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การประเมินความพึงพอใจในชีวิตสมรส.....	31
การรับรู้ถึงความรักความห่วงใยกับความพึงพอใจในชีวิตสมรส.....	32
ทฤษฎีบุคลิกภาพของ Hans Eysenck.....	34
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับความพึงพอใจในชีวิตสมรส.....	45
ความคล้ายคลึงของปัจจัยทางสังคมกับความพึงพอใจในชีวิตสมรส.....	46
รายได้ของครอบครัวกับความพึงพอใจในชีวิตสมรส.....	47
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	49
ประชากรและการเลือกตัวอย่างประชากร.....	49
ตัวอย่างประชากร.....	49
วิธีการสุ่มตัวอย่าง.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
การหาความตรงตามโครงสร้าง.....	53
การหาความเที่ยง.....	55
เกณฑ์การให้คะแนน.....	56
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	81
สรุปผลการวิจัย.....	81
อภิปรายผลการวิจัย.....	84
ข้อเสนอแนะ.....	93
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	94

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
รายการอ้างอิง.....	95
ภาคผนวก.....	105
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	106
ภาคผนวก ข ข้อมูลทั่วไป อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด.....	119

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของอายุภรรยา รายได้ของครอบครัว ความคล้ายคลึงกันของปัจจัยทางสังคมในด้านการศึกษา ความคล้ายคลึงกันของปัจจัยทางสังคมในด้านอาชีพ บุคลิกภาพ Scale-E บุคลิกภาพ Scale-N การรับรู้ถึงความรัก ความห่วงใยจากสามี และความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา.....	65
2	สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง.....	67
3	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้ถึงความรักความห่วงใยจากสามี ความคล้ายคลึงของปัจจัยทางสังคมในการศึกษา ความคล้ายคลึงของปัจจัยทางสังคมในด้านอาชีพ รายได้ของครอบครัว บุคลิกภาพของภรรยา กับความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา.....	69
4	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานหรือค่าน้ำหนักสำคัญ (Beta) ของตัวทำนาย ในการทำนายความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยใช้วิธี Enter ตามลำดับที่คิดไว้ในสมการ.....	71
5	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานหรือค่าน้ำหนักสำคัญ (Beta) ของตัวทำนายที่ดีที่สุด ในการทำนายความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยาจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน(Stepwise).....	73
6	เกณฑ์คะแนนที่ใช้ในการแบ่งบุคลิกภาพ ออกเป็นบุคลิกภาพแบบปกติ และบุคลิกภาพแบบเบี่ยงเบนจากปกติ พร้อมทั้งค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ของบุคลิกภาพแบบเบี่ยงเบนจากปกติทั้ง 4 ชนิด.....	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

- 7 การวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในชีวิตสมรส โดยจำแนกเป็นกลุ่ม ตามบุคลิกภาพที่เบี่ยงเบนจากปกติทั้ง 4 ชนิด คือ ชนิดเก็บตัวแบบมีความมั่นคงทางอารมณ์มากเกินไป ชนิดเก็บตัวแบบมีแนวโน้มโรคประสาท ชนิดแสดงตัวแบบมีความมั่นคงทางอารมณ์มากเกินไป และ ชนิดแสดงตัวแบบมีแนวโน้มโรคประสาท..... 77
- 8 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบ คะแนนความพึงพอใจในชีวิตสมรส โดยเฉลี่ย แบ่งตามบุคลิกภาพที่แตกต่างกันสองชนิดของภรรยา คือ บุคลิกภาพแบบปกติ และบุคลิกภาพแบบเบี่ยงเบนจากปกติ ด้วยวิธี t-Test..... 79

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย